

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 7 novembre 1994, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "fixant les rétributions dues et les modalités à appliquer pour la délivrance d'extraits et de renseignements cadastraux", a donné le 15 mai 1995 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 7 november 1994 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de vergeldingen en de toe te passen modaliteiten voor de afgifte van kadastrale uittreksels en inlichtingen", heeft op 15 mei 1995 het volgende advies gegeven :

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'Etat attire l'attention du Gouvernement sur le fait que l'absence du contrôle qu'il appartient au Parlement d'exercer en vertu de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles a pour conséquence que le Gouvernement ne dispose pas de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*

*

*

Examen du projet.

Intitulé.

Le texte néerlandais de l'intitulé serait mieux rédigé ainsi qu'il a été indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

.../...

Préambule.

Alinéa 1er.

Le fondement légal de l'arrêté royal réside uniquement dans l'article 504 du Code des impôts sur le revenu 1992. Dès lors, on écrira : "... , notamment l'article 504;".

Alinéa 2.

La référence à l'arrêté royal du 17 juillet 1991 portant coordination des lois sur la comptabilité de l'Etat qui ne constitue pas le fondement légal du projet, doit être omise.

Alinéa 3.

Le considérant doit, lui aussi, être omis.

Alinéas 4 et 5 (devenant les alinéas 2 et 3).

Ces alinéas doivent être complétés par la mention de la date de l'avis et de l'accord.

.../...

Dispositif.

Articles 1er et 2.

Le texte néerlandais de ces articles devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

Article 3.

Le fait de prévoir qu'une demande doit être introduite "en bonne et due forme" laisse sans réponse la question comment la demande doit être introduite; si la demande est à introduire au moyen d'un formulaire, ledit formulaire doit être déterminé (ce peut être par arrêté ministériel); s'il suffit que la demande comporte certains éléments, sans que l'on doive recourir à un formulaire, il y a lieu de déterminer ces éléments.

Article 4.

1. Afin d'éviter toute discrimination, il y a lieu de viser les propriétaires, les titulaires d'autres droits réels ainsi que les locataires.

En conséquence, mieux vaut écrire à l'alinéa 1er :

"... aux propriétaires, aux autres titulaires de droits réels et aux locataires qui peuvent ... des biens qu'ils possèdent, sur lesquels ils exercent un droit réel ou dont ils sont locataires".

.../...

2. En disposant que les articles 2 et 3 ne sont pas applicables aux personnes concernées par l'article 4, l'on dispense ces derniers non seulement du paiement de la redevance, ce qui est admissible, mais également de l'obligation d'introduire la demande "en bonne et due forme", ce qui se comprend moins.

Les personnes visées à l'alinéa 1er doivent, comme les autres demandeurs de renseignements, introduire une demande conformément à la procédure qui sera prévue.

Le texte doit être adapté en ce sens.

Article 5.

L'alinéa 2 du texte néerlandais devrait être rédigé ainsi qu'il a été indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

Article 6.

1. A la fin du paragraphe 1er, il y a lieu d'écrire dans le texte néerlandais "in de aanvraag worden vermeld".

2. Le paragraphe 2, en prévoyant que les demandes doivent préciser l'usage et le but final auxquels ces extraits et ces renseignements sont destinés, donne à l'Administration le pouvoir d'apprécier si les renseignements demandés peuvent être donnés. Ce pouvoir doit permettre de prévenir tout abus spécifique à la demande qui

.../...

pourrait porter atteinte au droit au respect de la vie privée.

Mieux vaut habiliter expressément le fonctionnaire compétent à refuser, en cas d'abus, la délivrance du document demandé.

Le texte néerlandais du paragraphe 2 devrait en outre, être rédigé ainsi qu'il est proposé dans la version néerlandaise du présent avis.

Article 8.

Le texte néerlandais de cet article devrait être rédigé ainsi qu'il a été indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

Articles 10 et 11.

Il convient de rédiger ces dispositions de manière plus compréhensible afin que les administrés puissent aisément en prendre connaissance.

Article 18.

1. En autorisant notamment "les personnes dont la solvabilité est notoire" à s'acquitter de manière différente du montant des redevances, le texte crée une inégalité dont on ne perçoit pas le bien-fondé et qui repose, par ailleurs, sur une appréciation dont la possibilité d'arbitraire n'est pas exclue.

2. Le texte néerlandais des paragraphes 1 et 2 devrait être rédigé ainsi qu'il a été indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

Observation finale.

Le texte néerlandais de la plupart des dispositions du projet est susceptible d'amélioration. A titre d'exemple, certaines propositions à ce sujet sont faites dans le présent avis.

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies gegeven wordt, vestigt de Raad van State de aandacht van de Regering op het feit dat de ontstentenis van de controle die het Parlement krachtens de Grondwet moet kunnen uitoefenen, tot gevolg heeft dat de Regering niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de Regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*

* *

Onderzoek van het ontwerp.

Opschrift.

Het opschrift zou beter als volgt worden gesteld :

"... tot vaststelling van de vergeldingen en de nadere regels voor de afgifte van kadastrale uittreksels en inlichtingen".

.../...

Aanhef.Eerste lid.

Het koninklijk besluit ontleent zijn rechtsgrond uitsluitend aan artikel 504 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992. Men schrijve bijgevolg : "... , inzonderheid op artikel 504;".

Tweede lid.

De verwijzing naar het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de rijkscomptabiliteit, dat geen rechtsgrond vormt van het ontwerp, dient te vervallen.

Derde lid.

De considerans dient eveneens te vervallen.

Vierde en vijfde lid (die het tweede en derde lid worden).

Deze leden dienen te worden aangevuld met de vermelding van de datum van het advies en van de akkoordbevinding.

.../...

Bepalend gedeelte.

Artikel 1.

In de inleidende zin schrijve men "dit besluit" in plaats van "onderhavig besluit". Deze opmerking geldt voor geheel het ontwerp.

In de bepaling na het zesde streepje schrijve men "ambtsgebied" in plaats van "gebiedsomschrijving".

Artikel 2.

De woorden "aanvraag tot het bekomen van een uittreksel" dienen vervangen te worden door de woorden "aanvraag om een uittreksel". Deze opmerking geldt voor geheel het ontwerp.

Artikel 3.

Er wordt bepaald dat een "behoorlijk ingevulde" aanvraag moet worden ingediend, maar hoe die moet worden ingediend wordt in het ongewisse gelaten; indien de aanvraag moet worden ingediend met een formulier dient dat formulier te worden bepaald (dit kan bij ministerieel besluit); indien het volstaat dat de aanvraag bepaalde gegevens bevat zonder dat een formulier moet worden gebruikt, dienen die gegevens te worden bepaald.

.../...

Artikel 4.

1. Om elke discriminatie te voorkomen dient de bepaling niet alleen betrekking te hebben op de eigenaars, maar tevens op de andere houders van zakelijke rechten en op de huurders.

Bijgevolg zou het beter zijn in het eerste lid te schrijven :

"... op de eigenaars, op andere houders van zakelijke rechten en op de huurders die kosteloos mededeling kunnen verkrijgen van het kadastraal inkomen van de goederen die zij bezitten, waarop zij een zakelijk recht uitoefenen of die zij huren".

2. Door te bepalen dat de artikelen 2 en 3 niet van toepassing zijn op de personen op wie artikel 4 betrekking heeft, ontslaat men die personen niet alleen van de verplichting om de retributie te betalen, wat aanvaardbaar is, maar tevens van de verplichting om de aanvraag "behoorlijk ingevuld" in te dienen, hetgeen minder logisch is.

De in het eerste lid bedoelde personen moeten, zoals degenen die om inlichtingen verzoeken, een aanvraag indienen overeenkomstig de procedure die zal worden bepaald.

De tekst moet in die zin worden aangepast.

.../...

Artikel 5.

Het tweede lid zou beter als volgt worden gesteld :

"De aanvragen om uittreksels bedoeld in artikel 10 worden ingediend door middel van het aanvraagformulier dat daartoe in de kantoren van de gewestelijke directies en van de controles voor mutaties en schattingen van het kadaster ter beschikking wordt gesteld van de belangstellenden".

Artikel 6.

1. Aan het slot van paragraaf 1 schrijve men "in de aanvraag worden vermeld".

2. Paragraaf 2 bepaalt dat in de aanvragen moet worden vermeld hoe en waarvoor die uittreksels en inlichtingen uiteindelijk zullen worden gebruikt en verleent daardoor aan de Administratie de bevoegdheid te beoordelen of de gevraagde inlichtingen mogen worden verstrekt. Die bevoegdheid moet het mogelijk maken elk misbruik eigen aan de aanvraag, die afbreuk zou kunnen doen aan het recht op de eerbiediging van het privé-leven, te voorkomen.

Het zou beter zijn de bevoegde ambtenaar uitdrukkelijk te machtigen om bij misbruik de afgifte van het gevraagde stuk te weigeren.

.../...

Paragraaf 2 zou beter als volgt worden gesteld :

"In de aanvragen om kadastrale uittreksels en inlichtingen, respectievelijk bedoeld in de artikelen 11 en 12, dient te worden vermeld hoe en waarvoor die uittreksels en inlichtingen uiteindelijk zullen worden gebruikt".

Artikel 8.

Het artikel zou beter als volgt worden gesteld :

"Art. 8. Behalve wanneer de informatiedrager het niet toestaat, wordt op elk uittreksel, bepaald in artikel 10, 1° tot 16°, de kostprijs ervan vermeld alsmede de gelijkvormigheid ervan met het kadastraal stuk waaruit het is getrokken en het verbod tot nadruk voorgeschreven bij artikel 504 van het Wetboek van ... (voorts zoals in het ontwerp)".

Artikelen 10 en 11.

Deze bepalingen dienen in meer bevattelijke vorm te worden gesteld opdat de burgers er moeiteloos kennis van kunnen nemen.

Artikel 18.

1. Door onder meer toe te staan dat "de personen van wie het betaalvermogen algemeen bekend is" het bedrag

.../...

van de retributies op een andere wijze vereffenen, doet de tekst een ongelijkheid ontstaan waarvan de gegrondheid niet duidelijk is en die overigens berust op een beoordeling waarvan het niet uitgesloten is dat zij arbitrair is.

2. In paragraaf 1 dient het woord "toelaten" vervangen te worden door het woord "toestaan".

Paragraaf 2 zou beter als volgt worden gesteld :

"Die mogelijkheid kan afhankelijk worden gesteld van het storten door de betrokkenen van een vaste contante borg die niet minder mag bedragen dan 2.300 frank of niet minder dan een zesde van de vergeldingen die ieder van hen het jaar ervoor heeft gestort. Indien de gewestelijke directeur het nodig acht, kan hij eisen dat die borg wordt gestort".

Slotopmerking.

De Nederlandse tekst van de meeste bepalingen van het ontwerp is voor verbetering vatbaar. Bij wijze van voorbeeld worden in dit advies hieromtrent een aantal voorstellen gedaan.

La chambre était composée de :

De kamer was samengesteld uit :

Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren

président de chambre,
kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY,
Y. KREINS,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

J. DE GAVRE,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

P. GOTHOT,

Madame
Mevrouw

J. GIELISSEN,

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. QUINTIN, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. R. QUINTIN, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN.

J.-J. STRYCKMANS.